

**MINISTERSTWO
RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Paweł Wdówik

BON-IV.5231.22.2020.AP

Warszawa

Pan

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika

Praw Obywatelskich

Szanowna Panie Rzeczniku

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 23 marca 2020 roku (znak: III.7064.254.2018.JA) dotyczące podjętych działań mających na celu wyeliminowanie lub ograniczenie skutków braku aktualnego orzeczenia o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności, niemożliwego do uzyskania w doczasowym trybie w sytuacji stanu epidemii, uprzejmie informuję:

Od 31 marca 2020 roku weszły w życie przepisy ustawy z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 568). Artykułem 1 pkt 14 tej ustawy wprowadzono zmiany do ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi*

sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374) dodając art.15h. Zgodnie z ustępem 1 pkt 1 i 2 tego przepisu, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, ze zm.), którego ważność:

1) upłynęła w terminie do 90 dni przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*, pod warunkiem złożenia w tym terminie kolejnego wniosku o wydanie orzeczenia, zachowuje ważność do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności;

2) upływa w terminie od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*, zachowuje ważność do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności

Cytowany powyżej przepis wprowadza zasadę ciągłości ważności orzeczeń o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, przy czym w odniesieniu do orzeczeń których ważność upłynęła od dnia 9 grudnia 2019 roku do dnia 7 marca 2020 r., zasada ta jest zachowana, pod warunkiem złożenia w tym terminie wniosku o wydanie kolejnego orzeczenia.

Ustawodawca stworzył zatem mechanizm, który ma eliminować negatywne dla osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów skutki związane z utratą ważności orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności i z tego powodu utraty przysługujących uprawnień.

Przedłużenie z mocy prawa ww. orzeczeń oznacza również obowiązek odpowiedniego przedłużenia przez gminne organy właściwe (lub wojewodów w sprawach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego), realizujące odpowiednio zadania z zakresu ustawy świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, prawa do świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności. Przedłużenie to powinno nastąpić z urzędu (bez konieczności składania kolejnego wniosku) i dotyczyć będzie świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków dla opiekunów, a także w niektórych przypadkach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami.

W dniu 27 marca 2020 roku weszły w życie przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 marca 2020 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* (Dz. U. z 2020 r. poz. 534).

Istotną zmianą legislacyjną w rozporządzeniu zmieniającym jest wprowadzenie epizodycznej regulacji obowiązującej od dnia 8 marca 2020 r. do upływu 90. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Zgodnie z treścią wskazanego przepisu z przyczyn związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, w okresie od dnia 8 marca 2020 r. do upływu 90. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w przypadku gdy lekarz:

1) przewodniczący składu orzekającego uzna dołączoną do wniosku dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania oceny stanu zdrowia, ocena może być wydana bez badania (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia);

2) członek powiatowego zespołu uzna dołączoną do wniosku dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania oceny stanu zdrowia, ocena może być wydana bez badania (§ 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia).

W przypadku określonym:

1) w pkt 1, skład orzekający może rozpoznać sprawę i wydać orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności bez uczestnictwa w posiedzeniu składu

orzekającego osoby zainteresowanej lub dziecka i jego przedstawiciela ustawowego (§ 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia);

2) w pkt 2, lekarz – członek powiatowego zespołu może rozpoznać sprawę i wydać orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień bez uczestnictwa osoby zainteresowanej (§ 2 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia).

Rozporządzenie zmieniające wprowadziło tryb orzekania bez osobistego stawiennictwa osoby orzekanej na posiedzenie składu orzekającego. Pozwala przy tym na wydawanie orzeczeń na podstawie przedłożonej przez wnioskodawcę dokumentacji medycznej, przy spełnieniu warunku uznania jej przez lekarza za wystarczającą do wydania orzeczenia. Wprowadzone zmiany umożliwiają utrzymanie ciągłości realizowania zadań orzecznich przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, a tym samym zabezpieczają interesy osób niepełnosprawnych, jak i ubiegających się o uzyskanie takiego statusu.

*Z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Paweł Wdówik
Sekretarz Stanu
Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/*